

УДК 636.8.09:616.995.42:615.285

Ефективність “Дектомаксу”, крапель “Барс” та “Rolf club” за отодектозу котів

Решетило О.І.¹, Нікіфорова О.В.²

ixodes1795@gmail.com

¹Сумський національний аграрний університет, м. Суми, Україна

²Харківська державна зооветеринарна академія, м. Харків, Україна

Вступ. Поширенню в останні роки ектопаразитарних захворювань котів у приватних осіб та розплідниках різної форми власності сприяють збільшення контактів між тваринами внаслідок міграції населення, ввезення тварин з інших регіонів, не адаптованих до місцевих умов, антисанітарний стан місць їх виходу та неконтрольована кількість бродячих тварин

Проблема акарозів м'ясоїдних, а саме отодектозу, залишається актуальною, незважаючи на різноманітність способів діагностики та засобів лікування.

Мета – визначити лікувальну ефективність контактних інсектоакарицидів та парентерального препарату широкого спектру дії для боротьби з отодектозом котів.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводили в 2012–2016 рр. на базі клініки ветеринарної медицини “Ветсервіс” м. Суми. Матеріалом були різного віку, статі та породи коти, хворі та підозрілі на отодектоз та зіскрібки з внутрішньої поверхні вušних раковин. Зіскрібки досліджували мортальним компресорним мікроскопічним методом із застосуванням 10% КОН та 50% водно гліцеринової суміші. Для визначення ефективності лікарських засобів застосовували вітальний метод дослідження з рослинною олією.

Визначали екстенсивність (ЕІ) та інтенсивність (ІІ) інвазії, підраховуючи кількість кліщів в усіх полях зору зіскрібка під мікроскопом та середній показник кількості овоскопічних елементів, збільшення 7×10 .

Для вивчення акарицидної ефективності вušних крапель “Барс”, “Rolf club”, “Дектомаксу” у порівняльному аспекті було умовно поділені тварини на три групи по 15 тварини в кожній. Вušні краплі “Барс” – ДР діазінон 0,05%, застосовували по 3–5 крапель у кожне вухо дворазово з інтервалом 7 діб; “Rolf club” – ДР фіпроніл 5% та перметрін 1%, застосовували в кожне вухо по 1–3 краплі дворазово з інтервалом 7 діб; “Дектомакс” – ДР дорамектин 1%, вводили внутрішньом'язово або підшкірно в дозі 1 мл на 10 кг живої ваги тварини дворазово через 7 діб. Проводили туалет вušної раковини та зовнішнього слухового проходу водним розчином фурациліну 1:5000 один раз на добу протягом 14 діб.

Після обробки зовнішнього слухового проходу хворих тварин акарицидами оцінювали їх лікувальну ефективність на підставі досліджень зіскрібків вітальним методом із застосуванням соняшникової олії і визначали ІІ та ЕІ до обробки та на 7, 14, 21 добу.

Результати. Встановлено, що отодектоз котів широко розповсюджене захворювання у центральному та прилеглих мікрорайонах м. Суми. Згідно реєстраційним журналам ветеринарної клініки “Ветсервіс” у 2012 році зареєстровано 137 випадків захворювання котів на отодектоз, у 2013 році – 143, а у 2014 році – 112 випадків, 2015 році – 121, а у 2016 році – 107 випадків.

Частіше на отодектоз хворіли безпородні коти 61,99 %, найрідше коти ангорської породи – 4,34%, приблизно однаковою була частота захворюваності котів порід британська блакитна та персидська – 8,67 та 9,95%, відповідно, коти сіамської породи хворіли у 15,05%.

Ця хвороба набирає обертів у наведених порід, тому що їх зараз легко придбати на базарах, де тварини контактують безпосередньо з джерелом інвазії – хворими котами, яких теж продають, а велика кількість захворювання безпородних котів пов'язана з домашньо-виховальним способом утримання, при якому велика вірогідність контакту з хворими котами (особливо безпритульними), що сприяє передачі збудника.

Самці хворіли в 2,4 рази частіше ніж самки – 70,92 та 29,09%, відповідно.

Проаналізувавши кількість випадків захворювання котів на отодектоз залежно від віку, встановлено, що кількість хворих тварин та відсоток від кількості випадків по роках у вікових групах принципово не змінюється. Захворюваність кошенят віком до року становила 32,41%, частіше хворіли тварини віком 1–4 роки – 36,73%. Найменше виявлено випадків захворюваності котів на отодектоз віком старше 10 років – 6,89%, а коти віком 4–10 років хворіли у 23,98% випадках.

Вивчаючи сезонність прояву отодектозу котів встановлено, що хвороба реєструється протягом всього року. Незначне збільшення кількості хворих котів спостерігається в серпні – листопаді та січні – березні.

Проаналізувавши отриманні данні можна зробити висновок, що отодектоз на території, яку обслуговує ветеринарна клініка “Ветсервіс” міста Суми принципово не залежить від породи, статі чи віку.

При мікроскопічному дослідженні були виявлені кліщі *Otodectes cynotis*, овальної форми, брудно-коричневого кольору, з коротким конусоподібним хоботком, з добре вираженим статевим диморфізмом на різних стадіях розвитку та їх яйця.

За результатами акарологічних досліджень зіскрібків із вушних раковин котів, хворих на отодектоз встановили, що ІІ становила $17,55 \pm 1,52$ кліщів в пробі, ЕІ становила 71,43%. Яйця отодексів виявлені лише у 64 пробах із 112 досліджених проб, то ЕІ овооскопічних елементів дорівнює 57,14% при цьому ІІ склала $13,58 \pm 5,38$ яєць в пробі.

Із застосованих препаратів дектомакс мав більшу акарицидну ефективність на відміну від вушних крапель “Барс” та “Rolf club” на 14 та 21 добу досліджень. Інтенсивність інвазії у групі дектомаксу на 14 добу суттєво знизилась (з $18,0 \pm 1,5$ – до обробки до $0,2 \pm 0,02$ – після обробки кліщів у пробі) і ефективність препарату становила 99%.

В усіх останніх групах інтенсивність зменшувалась після 7 доби і до 21 доби включно. На 7 добу з використаних акарицидних препаратів вушні краплі “Rolf club” показали 52% ефективність, а на 14 добу ефективність їх склала 82%. В той час як ефективність вушних крапель “Барс” та дектомаксу на 14 добу була – 74 та 99%, відповідно.

Висновки.

1. Отодектоз котів широко розповсюджене захворювання у центральному та прилеглих мікрорайонах м. Суми. Частіше хворіють тварини віком 1–4 роки – 36,73%, найменше виявлено хворих на отодектоз котів віком старше 10 років – 6,89%.

2. На отодектоз в основному хворіли безпородні коти – 60%, найрідше коти ангорської породи 4,34%, коти порід британська блакитна та персидська – 8,67 та 9,95%, відповідно.

3. Отодектоз у котів реєструється протягом всього року. Вираженої сезонності захворювання не спостерігалось.

4. Ефективність досліджуваних препаратів становила: вушних крапель “Барс” – на 14 добу 74%, на 21–95%, крапель “Rolf club” – на 14 добу 82%, на 21 – 94%, “Дектомаксу” – на 14 добу 99%, на 21 – 100%.

УДК 619:616.98–048.53(477)

Динаміка поширення африканської чуми свиней в Україні

Самойленко М.Є., Мартинюк О.Г.

justletmeburn@mail.ru

Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, Україна

Вступ. Африканська чума свиней (*Pestis africana suum*, хвороба Монтгомері) – контагіозна вірусна геморагічна хвороба, яка перебігає гостро, підгостро, хронічно